

PORSGRUNN KOMMUNE

Porsgrunn mot 2040

Kommuneplanens samfunnsdel 2025–2040

Hva er kommuneplanens samfunnsdel?

Samfunnsdelen er Porsgrunn kommunes øverste styringsverktøy. Den beskriver hvordan vi ønsker at Porsgrunn skal utvikles og hvilke områder vi skal prioritere frem mot 2040.

I samfunnsdelen er det fire satsingsområder:

1. Livsmestring og fellesskap
2. Robust samfunnsutvikling
3. En grønnere fremtid
4. Innovativ og inkluderende tjenesteutvikling

Satsingsområdene beskriver overordnede temaer som skal satses på de neste årene. For hvert satsingsområde er det beskrevet målsettinger for hvordan vi vil ha det i Porsgrunn, med tilhørende strategier for hvordan vi skal jobbe for å nå målene.

Livsmestring
og fellesskap

Robust
samfunns-
utvikling

En grønnere
fremtid

Innovativ og
inkluderende
tjenesteutvikling

Visjon og verdier

«Sammen om Porsgrunn» er vår visjon. Den viser retning for hvordan Porsgrunn skal utvikles i årene som kommer, og ligger til grunn for alle satsingsområdene, målene og strategiene i samfunnsdelen. Visjonen understreker at alle må bidra til å skape fremtidens Porsgrunn. Det er ikke kommunen alene som skal gjøre jobben, det skal skje sammen med innbyggere, næringslivet, academia, frivillige organisasjoner, lag og foreninger. Det er gjennom felles innsats vi når våre mål.

For å nå visjonen er vi samtidig avhengige av at våre valg er tuftet på et sett av felles verdier. Fellesskap, likeverd, mangfold og raushet er Porsgrunn kommune sine verdier, og skal prege våre valg og handlinger frem mot 2040.

Arbeidet med planen

Bystyret behandlet saken «Oppstart av arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel» den 5. september 2024. Denne saken markerte starten på arbeidet med samfunnsdelen, sammen med et kunnskapsgrunnlag som ligger til grunn for arbeidet med planen. I løpet av det siste året har det vært gjennomført en rekke ulike aktiviteter og prosesser, både i kommuneorganisasjonen, for innbyggerne, blant politikerne og for andre aktører i Porsgrunnssamfunnet.

Planen er utarbeidet av en tverrfaglig prosjektgruppe, med deltakelse fra alle kommunalområdene i Porsgrunn kommune.

I kommuneadministrasjonen er det gjennomført workshops og innspillsrunder for å fange opp synspunktene til de som jobber i kommunen. I tillegg har mange dyktige fagpersoner bidratt med å lage analyser og utforme både kunnskapsgrunnlaget og selve planen.

Det er også gjort flere grep for å få innspill fra Porsgrunns innbyggere, næringsliv, frivillige lag og foreninger. Vi har laget en film som forklarer hva samfunnsdelen er og hvordan man kan gi innspill, som er delt både på kommunens nettsider og i sosiale medier.

Videre er det arrangert en dialog-samling, der representanter fra ulike deler av Porsgrunnssamfunnet var representert, i tillegg til at kommunens lovpålagte råd er involvert flere ganger i løpet av prosessen.

FNs barnekonvensjon artikkel 12 sier at barn og unge har rett til å bli hørt i alle forhold som vedrører dem, og at barns meninger skal tillegges vekt i tråd med deres alder og modenhet. I utarbeidelse av kommunale planer som angår barn har de rett til å bli hørt som gruppe. Da de ikke har de samme forutsetningene for å engasjere seg i samfunnsdebatten som voksne har det blitt laget et eget opplegg for ulike aldre i barnehage og skole. Utkast til opplegg for involvering av barn og elever er sendt alle private og kommunale barnehager og skoler. Gjennom prosessen har viktige spørsmål blitt diskutert i klasserom og elevrådsmøter på skolene, og i barnehagene har barna blant annet laget film og tatt bilder av ting de er opptatt av.

Porsgrunns folkevalgte har også deltatt i utarbeidelsen av planen, gjennom to politiske verksteder, hvor representanter fra alle partiene i Bystyret har fått jobbe med kunnskapsgrunnlaget og innspillene fra de ulike medvirkningsprosessene.

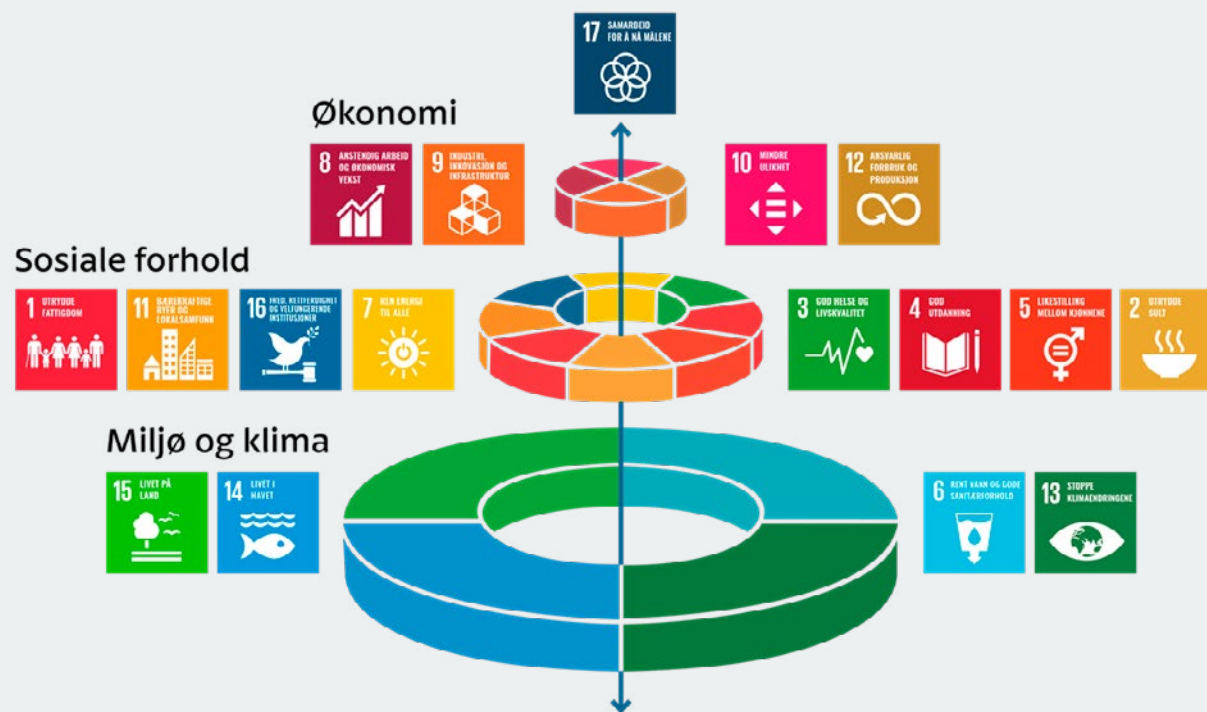
**BARNA: «HER ER DET JO
INGEN TING».
«VI VIL HA EN MORSOM
LEKEPLASS».**

Hvordan blir fremtiden i Porsgrunn?

Samfunnsdelen bygger på kunnskap om hvordan Porsgrunn er i dag, og hvordan man forventer at fremtiden vil bli. Dette er nedfelt i et eget kunnskapsgrunnlag med fire hovedkapitler. De tre første kapitlene er bygget opp om bærekraftsdimensjonene som ligger til grunn for FNs bærekraftsmål: økonomisk bærekraft, sosial bærekraft og klima- og miljømessig bærekraft.

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Det siste kapittelet omhandler Porsgrunn kommune som organisasjon. De fire satsingsområdene i samfunnsdelen gjenspeiler de fire kapitlene i kunnskapsgrunnlaget.

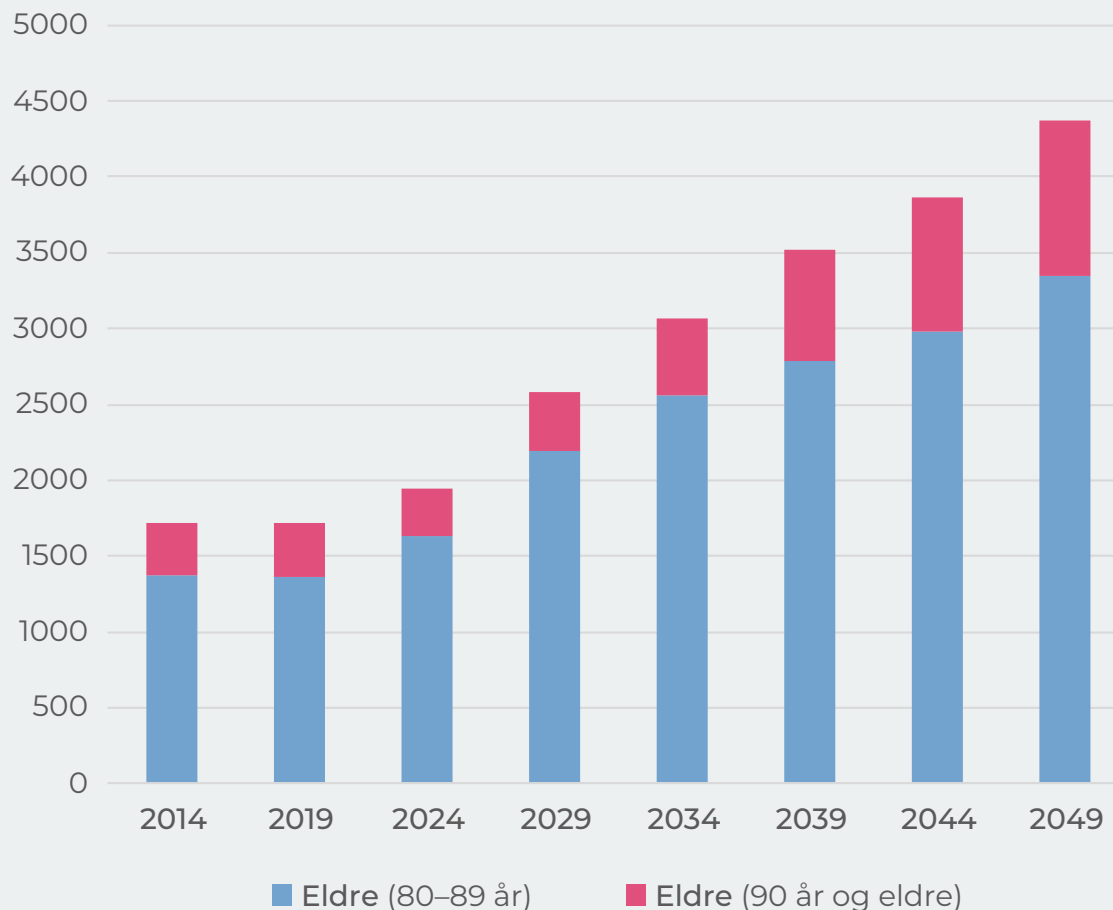
De neste 25 årene er det forventet en svak, men stabil vekst i Porsgrunns innbyggertall. På samme tid vil alderssammensetningen endres kraftig, med en dobling av personer over 80 år, og færre barn, unge, og personer i arbeidsfør alder. Dette reiser flere problemstillinger.

For det første vil utviklingen øke behovet for helse- og omsorgstjenester, samtidig som det ikke ligger an til noen økning i antallet innbyggere til å utføre oppgaver og finansiere kommunens tjenester.

For det andre må det kommunale tjenestetilbudet tilpasses en virkelighet med færre barn og unge enn vi har i dag.

Befolkningsutviklingen må også ses i sammenheng med andre faktorer. Porsgrunn kommune har i dag mange som står utenfor arbeidslivet og et høyt antall barn som lever i lavinntektsfamilier. Slike levekårsutfordringer utfordrer den sosiale bærekraften i Porsgrunn og må vektlegges i utviklingen frem mot 2040.

Eldre i Porsgrunn kommune

Samtidig står kommunen overfor betydelige utfordringer knyttet til klima- og miljømessig bærekraft, med høye klimagassutslipp, press på natur og miljø, og et stort framtidig kraftbehov for å redusere utslippene.

Både endringer i befolknings-sammensetningen, utfordringer knyttet til klima og miljø, og de sosiale forholdene bidrar til at Porsgrunn kommer til å oppleve strammere økonomi fremover. Med trangere økonomi, færre mennesker i arbeidslivet og store endringer i samfunnet kan vi ikke fortsette gjøre ting på samme måte som i dag. Det vil være et behov for omstilling, innovasjon og effektivisering i tiden som kommer, både for det kommunale tjenestetilbudet og for samfunnet for øvrig.

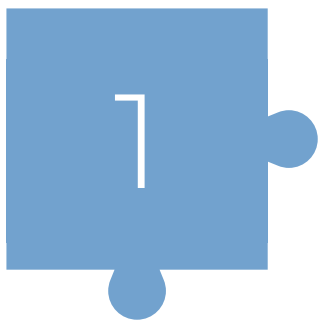
Det mangler ikke på gode ideer og ting vi ønsker å oppnå fremover. Det er viktig at vi tilpasser ambisjonsnivået til de ressursene vi har i form av økonomi og mennesker. For å gjøre de riktige prioriteringene og tenke helhetlig og langsiktig, er det helt avgjørende at

vi har satt oss tydelige målsettinger i kommuneplanens samfunnsdel. Dette vil bidra til at hele Porsgrunn drar i samme retning, og at vi tar valg som både er riktige nå og for fremtiden.

Utfordringsbildet som tegnes her er ikke noe kommunen kan løse alene. Visjonen vår «Sammen om Porsgrunn» ligger til grunn for samfunnsdelen. Gjennom innspillsrundene og arbeidet med planen har det kommet mange innspill på at vi må jobbe enda mer sammen for å nå målene våre. Dette handler om å etablere et tettere bånd mellom kommunen og de frivillige organisasjonene, og gjennom å utnytte den kraften som ligger i befolkningen i Porsgrunn.

Selv om utfordringene er mange, er det gjennom samarbeid og felles innsats at vi kan sikre en bærekraftig og positiv utvikling for Porsgrunn i årene som kommer.

Satsingsområde 1:

Livsmestring og fellesskap

Mål:

- Barn og unge i Porsgrunn har trygge oppvekstmiljøer, med tilbud som legger grunnlaget for utvikling, læring og livsmestring
- Porsgrunn er et trygt og inkluderende samfunn med stort mangfold, der færre faller utenfor arbeid, utdanning, eller aktivitet.
- Porsgrunns innbyggere har tilgang på nødvendige tjenester og gode folkehelsetiltak, som fører til livsmestring.
- Kultur-, idretts- og fritidsarenaer er lett tilgjengelige og bidrar til innbyggernes trivsel og fellesskap.

En trygg og god barndom legger grunnlaget for et godt liv. Skoler og barnehager er viktige arenaer for å gi barn og unge de verktøyene de trenger for å oppleve livsmestring og fellesskap, samt forebygge utenforskap. Å satse på barn og unge vil lønne seg både på kort og lang sikt.

Som flere andre kommuner i Norge har Porsgrunn mange innbyggere som står utenfor arbeidslivet, og dette vil fortsatt være en utfordring fremover. For både fellesskapet og den enkelte er det viktig at flest mulig deltar i samfunnet gjennom arbeid, utdanning eller aktivitet. Samfunnsdeltakelse styrker fellesskap og tilhørighet og gjør oss bedre rustet til å håndtere utfordringer. Lykkes vi med inkludering og aktiv deltakelse, bygger vi et sterkere og mer robust samfunn.

Det er også viktig at innbyggerne opplever å ha tilgang på nødvendige tjenester når de trenger det.

Det offentlige skal ikke bare yte velferdsordninger og fungere som et sikkerhetsnett når man trenger det som mest, men også legge til rette for løsninger som bedrer innbyggernes helse og mulighet til å mestre egne liv, uavhengig av alder, funksjonsevne eller andre faktorer.

Kultur, idrett og fritid er sentrale arenaer for å bygge trivsel og fellesskap i Porsgrunn kommune. Det er et viktig prinsipp at disse arenaene skal være tilgjengelige for alle som ønsker å bruke dem, og at de er basert på samarbeid mellom ulike aktører og miljøer. Frivilligheten i Porsgrunn er helt avgjørende for både kultur- og idrettslivet, samt andre deler av Porsgrunnssamfunnet. I tiden fremover må vi bygge videre på frivillighetens arbeid og styrke samarbeidet mellom kommunen og frivillige aktører.

Mål – Slik vil vi ha det

Barn og unge i Porsgrunn har trygge oppvekstmiljøer, med tilbud som legger grunnlaget for utvikling, læring og livsmestring

Porsgrunn er et trygt og inkluderende samfunn med stort mangfold, der færre faller utenfor arbeid, utdanning, eller aktivitet.

Strategi – Slik gjør vi det

Utvikle skolene og barnehagene som robuste, trygge og inkluderende oppvekstarenaer

Bidra til mangfold i pedagogiske tilbud og god kvalitet i barnehager og skoler ved å tilrettelegge for kompetanseheving og kompetansedeling

Skape inkluderende møteplasser og styrke samarbeidet mellom skole, hjem og fritidstilbud.

Sikre at barn med særskilte behov får tidlig hjelp, for å forebygge vansker senere i livet.

Barn og unge møter tilgjengelige og sammenhengende tjenester som bidrar til å forhindre utenforskap

Legge til rette for et inkluderende og variert arbeidsliv som imøtekommer ulike typer kompetanse hos innbyggerne

Arbeide aktivt for at alle Porsgrunns innbyggere skal ha like rettigheter og muligheter

Øke samarbeidet mellom kommunen og næringslivet for å få flere utenfor arbeidslivet inn i tilrettelagt arbeid

Skape gode, inkluderende og trygge nabolag i alle deler av byen

Dra nytte av frivilligheten som en arena for å bygge sosiale nettverk og delta i aktivitet for de som står utenfor

Mål – Slik vil vi ha det

Porsgrunns innbyggere har tilgang på nødvendige tjenester og gode folkehelse-tiltak, som fører til livsmestring

Kultur-, idretts- og fritidsarenaer er lett tilgjengelige og bidrar til innbyggernes trivsel og fellesskap.

Strategi – Slik gjør vi det

Sikre tilgang på aktiviteter for innbyggere i ulike aldersgrupper og med ulike funksjonsevne

Sikre tilgang på aktiviteter og helsefremmende tiltak for innbyggere i ulike aldersgrupper og med ulike funksjonsevne

Legge til rette for teknologiske hjelpemidler som gjør innbyggerne i stand til å mestre egne liv

Styrke samarbeidet mellom kommunen, innbyggerne og andre aktører for å ta et felles ansvar for fremtidens velferd

Legge til rette for trygge, universelt utformede og tilgjengelige møteplasser, som biblioteket, aktivitetssentre, fritidsklubber og frivilligsentraler

Utvikle kultur-, idretts- og fritidstilbudet i Porsgrunn gjennom samarbeid og samskaping mellom kommunen, næringslivet, utdannings- og forskningsmiljøer og frivilligheten

Videreutvikle det pulserende, mangfoldige og attraktive kulturlivet i Porsgrunn

Legge til rette for at flere kan holde seg i fysisk aktivitet lengre, ved å fremme gode aktivitetsvaner fra tidlig alder, redusere frafallet fra idretten og utvikle friluftslivet som folkeaktivitet

Satsingsområde 2:

Robust samfunnsutvikling

Mål:

- Porsgrunn er en drivkraft i næringsregionen, med et variert, konkurransedyktig og fremtidsrettet næringsliv
- Porsgrunn er en attraktiv kommune, med fremtidsrettet byutvikling
- I Porsgrunn er det attraktive kompetansemiljøer for utvikling, forskning og karriere.

I kunnskapsgrunnlaget til samfunnsdelen tegnes et fremtidsbilde av et samfunn med økende behov for ny kompetanse, færre mennesker i arbeidsstyrken, stort utenforskap og en strammere kommuneøkonomi. For å møte utfordringene må vi utvikle samfunnet på en måte som ivaretar både nåværende og fremtidige behov.

Porsgrunn skal være en kommune som det er attraktivt å bo i, å jobbe i og å besøke. Dette oppnår vi blant annet ved å utvikle trygge og gode bomiljøer i flere deler av kommunen, og ved å skape et levende sentrum der det er enkelt å velge klima- og miljøvennlige transportformer.

Flertallet av Porsgrunns innbyggere bor i et tettsted og kommuneplanen legger til rette for en boligutvikling som styrker dette mønsteret. Det legges også til rette for at handel, kontorvirksomhet og lite plasskrevende næring etablerer seg sentralt i Porsgrunn.

Dette gir en robust bystruktur med korte avstander som gjør det attraktivt å bo, jobbe og være i byen.

Porsgrunn har et særegent næringsliv med en rik historie og mangfoldige næringer. Fremover vil utfordringene ligge i å sikre at vi får inn nok kompetanse til å møte fremtidens behov, samtidig som vi håndterer det store kraftbehovet som både industrien og andre deler av næringslivet krever. For at Porsgrunn skal fortsette å være en drivkraft i næringsregionen frem mot 2040, må vi fokusere på samarbeid, styrke koblingen mellom næringslivet, kompetansemiljøer og forskning, samt utvikle klima- og energivennlige løsninger.

Porsgrunn er den nest største kommunen i både Grenland og Telemark, og har dermed en sentral rolle i den regionale utviklingen. Samtidig er utviklingen i regionen viktig for Porsgrunns egen vekst og framtid. Vår deltakelse i interkommunalt samarbeid og regional planlegging vil derfor være avgjørende også framover.

Mål – Slik vil vi ha det

Porsgrunn er en drivkraft i næringsregionen, med et variert, konkurransedyktig og fremtidsrettet næringsliv

Porsgrunn er en attraktiv kommune, med fremtidsrettet byutvikling

Strategi – Slik gjør vi det

Porsgrunn kommune skal være et godt vertskap for eksisterende bedrifter og jobbe for ny næringsutvikling

Planlegge arealbruk på en måte som balanserer næringsutvikling, boligbygging, og klima- og miljøhensyn.

Styrke samarbeidet mellom kommunen, næringslivet, universitetet og andre kompetansemiljøer

Jobbe for å møte næringslivets behov for infrastruktur og energi

Utvikle trygge og inkluderende bomiljøer som fremmer sosiale nabolag og forebygger ensomhet.

Skape et levende sentrum med kultur, næring og handel, og sosiale møteplasser

Balansere utvikling i både sentrum og lokalsentra i kommunens planer

Delta aktivt i utviklingen og implementeringen av regionale planer og strategier

Mål – Slik vil vi ha det

I Porsgrunn er det attraktive kompetansemiljøer for utvikling, forskning og karriere.

Strategi – Slik gjør vi det

Legge til rette for et bredt spekter av arbeidsplasser som tiltrekker seg ulike fagmiljøer og kompetanse

Sikre stabile og trygge arbeidsplasser gjennom langsiktige samarbeid mellom kommunen, andre offentlig aktører, næringslivet og akademiske institusjoner

Fremme aktivt samarbeid med næringslivet og universitetet for å styrke forskning og utvikling

Legge til rette for at studenter ved Porsgrunns utdanningsinstitusjoner skal trives og føle seg inkludert i Porsgrunnssamfunnet

Robust samfunnsutvikling

Satsingsområde 3:

En grønnere fremtid

Mål:

- Porsgrunnssamfunnet ivaretar luft, vann og natur
- Porsgrunnssamfunnet er forberedt på konsekvensene av endringer i klimaet
- Porsgrunnssamfunnet skal redusere sine klimagassutslipp for å bidra til å nå nasjonale mål

Verden står overfor to store, og sammenvevde kriser: klimaendringer og tap av natur. Å bremse klimaendringene er en forutsetning for å møte mange av de utfordringene samfunnet står overfor. Innsatsen vi gjør lokalt har stor betydning, og uten endring i måten vi lever og jobber på, vil det bli svært krevende å nå klimamålene. For at Porsgrunn skal kunne ta sin del av ansvaret og bidra til å redusere klimagassutslipp, er det avgjørende med et tett samarbeid mellom kommunen og andre aktører i samfunnet. Sammen kan vi skape løsninger som bidrar både lokalt og nasjonalt.

Klimagassutslippet fra Porsgrunn er blant Norges største og utslippet kommer i stor grad fra prosessindustrien. Tilgang på kraft er avgjørende for den kraftkrevende industrien i Grenland, både for å holde oppe konkurranseevnen og de kortsiktige og langsiktige målene industrien har sett seg for å lykkes med det grønne skiftet.

All energiproduksjon og tilhørende overføringsnett vil ha konsekvenser for naturmiljøet i større eller mindre grad. Det er derfor viktig at vi sørger for at naturen ivaretas på best mulig måte i utviklingen av kraftproduksjon og infrastruktur.

Tap av natur og arter ødelegger økosystemene som menneskene er avhengig av. Tap av natur og arter skyldes ødeleggelse og forringelse av leveområder gjennom bruk og endret bruk av arealer, forurensning, overhøsting, introduksjon av fremmede arter og klimaendringer. Det å stanse tap av natur er viktig for å være forberedt på konsekvenser av klimaendringer som for eksempel ekstrem nedbør. Porsgrunn er rikt på utvalgte naturtyper og sjeldne arter som følge av vår unike geologi, klima og topografi. Kommunen har ansvar for at naturen forvaltes slik at planter og dyr som finnes naturlig i kommunen, skal sikres i levedyktige bestander. Man skal også ta vare på den variasjonen som finnes i naturtyper, landskap og geologi.

Sirkulær økonomi handler om å bruke ressursene mer effektivt, for å redusere klimagassutslipp, bremse tapet av naturmangfold, redusere forurensningsbelastningen og bidra til nye grønne arbeidsplasser og forretningsmodeller. Porsgrunnssamfunnet skal være en pådriver for miljøvennlig forbruk og sirkulær økonomi.

Mål – Slik vil vi ha det

Porsgrunnssamfunnet ivaretar luft, vann og natur

Strategi – Slik gjør vi det

Arbeide for økt kunnskap om naturmangfold og sikre at det blir tatt hensyn til i framtidig arealbruk.

Legge til rette for grønne lunger i fremtidig utvikling av kommunen

Legge til rette for myke trafikanter for å redusere lyd- og luftforurensning.

Fremme natur- og miljøbevissthet blant barn og unge

Porsgrunnssamfunnet er forberedt på konsekvensene av endringer i klimaet

Styrke arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap gjennom regelmessige risiko- og sårbarhetsanalyser og oppdaterte beredskapsplaner

Gi innbyggere god informasjon om klimautfordringer og nødvendige klimatilpasningstiltak

Utvikle og vedlikeholde infrastruktur og legge til rette for en samfunnsutvikling tilpasset fremtidige klimaforhold

Mål – Slik vil vi ha det

Porsgrunnssamfunnet skal redusere sine klimagassutslipp for å bidra til å nå nasjonale mål

Strategi – Slik gjør vi det

Styrke samarbeidet mellom kommunen, frivilligheten, næringslivet, akademisk og andre offentlige instanser for å oppnå det grønne skiftet

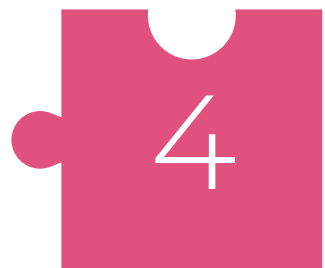
Fremme fornybar energi og energieffektivisering, samt jobbe for å møte næringslivets kraftbehov

Fremme klimabevissthet i Porsgrunnssamfunnet

Legge til rette for et samfunn der det er lettere å gå, sykle, reise kollektivt og kjøre utslippsfritt

Tilrettelegge og motivere for overgang til en sirkulær økonomi

En grønnere fremtid

Satsingsområde 4:

Innovativ og inkluderende tjenesteutvikling

Mål:

- Porsgrunn kommune leverer tjenester som er tilpasset innbyggernes behov og tilgjengelige ressurser i form av ansatte og økonomi.
- Porsgrunn kommune har en kultur for innovasjon, kontinuerlig forbedring og samarbeid.
- Porsgrunn kommune er en attraktiv arbeidsplass, med ansatte som har rett kompetanse for å møte fremtidens samfunnsutfordringer.

Kommunen har et omfattende oppdrag, og stilles ovenfor store forventninger fra både innbyggere, statlige myndigheter og andre aktører. Forventninger er bra. Det betyr at man har ambisjoner om å få til noe mer for Porsgrunn.

Utfordringen oppstår når det blir et for stort gap mellom det som i sum forventes, og det som er mulig å yte med de ressursene kommunen har tilgjengelig. Kommuneøkonomien vil bli trangere, og kampen om arbeidskraften større i årene som kommer. Det betyr at kommunen vil måtte gjøre prioriteringer og tilpasse tjenester og innsats til tilgjengelige ressurser.

Visjonen «Sammen om Porsgrunn» ligger til grunn for utviklingen av kommunen som organisasjon.

Den understreker at alle ledere og medarbeidere i Porsgrunn kommune har et felles ansvar for helheten av det kommunen leverer. Et velfungerende samspill mellom ledere og myndiggjorte medarbeidere, mellom ulike deler

av kommuneorganisasjonen, og mellom administrasjonen, folkevalgte, tillitsvalgte og vernetjenesten, er en forutsetning for å nå målene vi har satt for kommuneorganisasjonen.

Porsgrunn kommune er en kunnskapsorganisasjon, der motiverte og dyktige medarbeidere og ledere er den viktigste ressursen for å levere gode tjenester og drive godt utviklingsarbeid. Porsgrunn kommune skal være en attraktiv arbeidsgiver, som klarer å tiltrekke, beholde og utvikle kompetente medarbeidere. Ledelse vil i årene som kommer handle mye om å lede i endring og omstilling. Det krever gode ledere, og tilstrekkelig rom for å drive god ledelse. Utviklingsarbeid innebærer å ta en viss risiko, om å prøve, feile, lære og prøve igjen. Porsgrunn kommune skal ha en organisasjons- og arbeidskultur som fremmer gode arbeidsprosesser, en kultur for læring, forbedring og innovasjon og et godt arbeidsmiljø.

Porsgrunn kommune skal samtidig være en åpen organisasjon, og involvere innbyggere, organisasjoner, og andre aktører som ressurser og samarbeidspartnere i utviklingen av kommunale tjenester, ansvar og oppgaver. Medvirkning og involvering gir eierskap, og øker samtidig sjansene for at politiske og administrative beslutninger blir mer treffsikre og løser de utfordringene de er ment å løse.

Mål – Slik vil vi ha det

Porsgrunn kommune leverer tjenester som er tilpasset innbyggernes behov og tilgjengelige ressurser i form av ansatte og økonomi.

Porsgrunn kommune har en kultur for innovasjon, kontinuerlig forbedring og samarbeid

Strategi – Slik gjør vi det

Sørge for god kommunikasjon og dialog med innbyggere om forventninger og vanskelige prioriteringer

Bruke ny teknologi og digitale løsninger for å løse fremtidens utfordringer

Fremskaffe kunnskap om innbyggernes behov gjennom medvirkning og involvering, og bruk av analyser og statistikk.

Gjøre kunnskapsbaserte prioriteringer med bakgrunn i kommunens felles mål og strategier.

Vurdere samarbeid med andre kommuner der dette kan gi økt kvalitet, redusert sårbarhet, eller rimeligere tjenester for kommunenes innbyggere

Jobbe for at organisasjonen til enhver tid er rigget på en hensiktsmessig måte for å løse kommunens samfunnsoppdrag

Skape en kultur for samskaping ved å involvere innbyggere, brukere, pårørende, foreldre, eller andre relevante parter i utviklingen av kommunens tjenester

Ta i bruk nye arbeidsmetoder og ny teknologi for å løse utfordringer.

Utvikle arenaer for samarbeid og læring internt i organisasjonen og med eksterne aktører

Utvikle ledere som har oversikt og innsikt, foretar tydelige prioriteringer og sikrer felles retning.

Mål – Slik vil vi ha det

Porsgrunn kommune er en attraktiv arbeidsplass, med ansatte som har rett kompetanse for å møte fremtidens samfunnsutfordringer

Strategi – Slik gjør vi det

Arbeide aktivt med å tiltrekke, beholde og utvikle medarbeidere
kommunen har behov for i dag og i fremtiden

Synliggjøre og profilere kommunens rolle som tjenesteleverandør og samfunnsutvikler

Videreutvikle et godt arbeidsmiljø, med myndiggjorte ansatte som trives og har gode muligheter for kompetanseutvikling

Arbeide målrettet med nærvær og helse, miljø og sikkerhet.

Jobbe for at ledere har nødvendig kompetanse, relasjonelle ferdigheter og rom for å utøve god ledelse.

Innovativ og inkluderende tjenesteutvikling

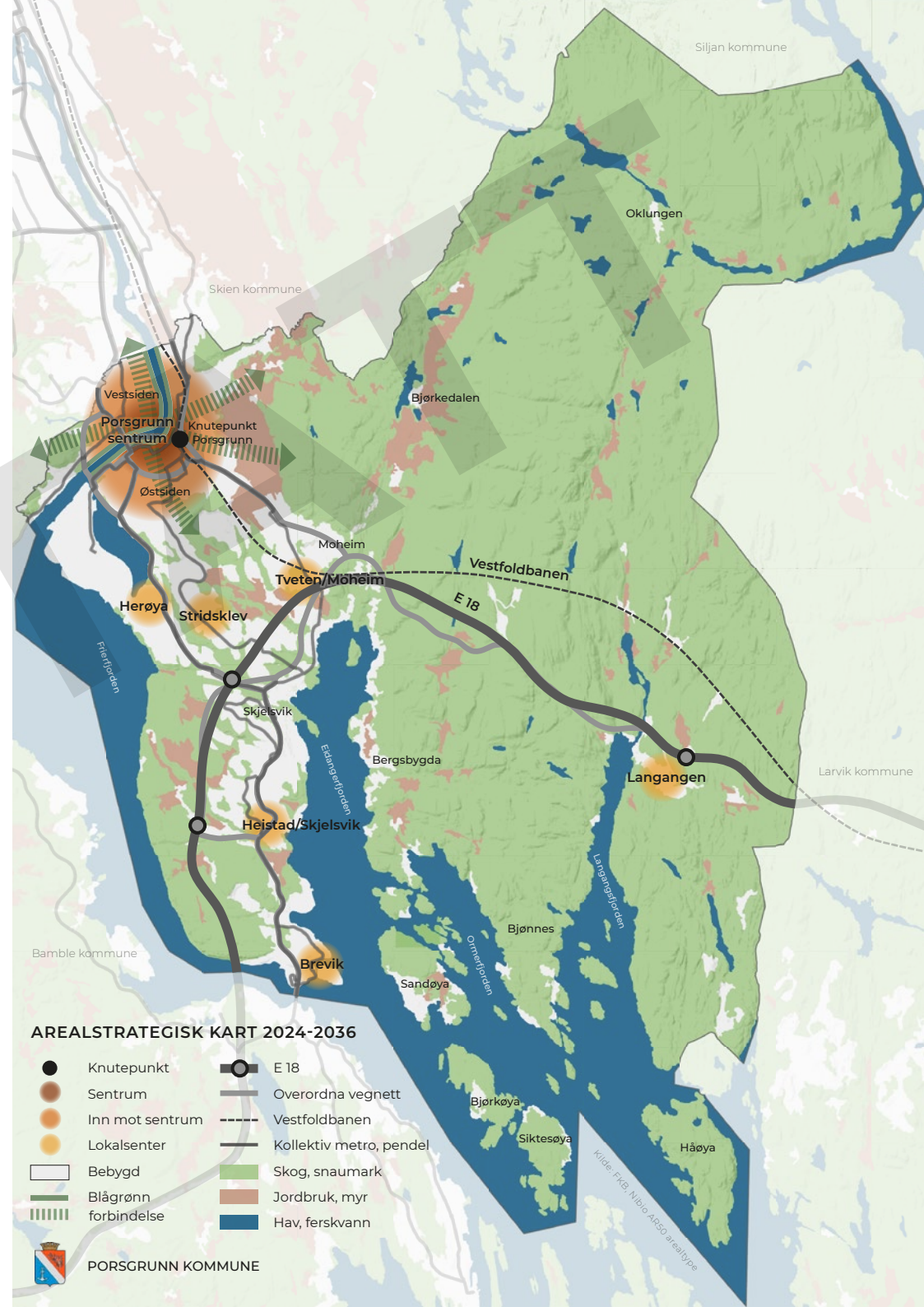

Arealstrategi: Hvordan kobler vi samfunnsplanlegging med arealplanlegging?

Arealstrategien viser hvordan samfunnsdelen gir føringer for kommunens fysiske planlegging og utvikling i et langsiktig perspektiv. Kommuneplanen består i tillegg til samfunnsdelen av en arealdel. I arealdelen vises de overordnede trekkene for hvordan kommunens arealer skal brukes. Det er viktig at det er god sammenheng mellom kommuneplanens samfunnsdel og arealdel.

Følgende arealstrategiske grep ble vedtatt i Bystyret 20.06.24:

- Utvikle knutepunktet med mange funksjoner og transportformer
- Skape et attraktivt sentrum og fortette med kvalitet
- Utvikle lokalsentre med gode bo- og nærmiljø
- Bevare og styrke blågrønn struktur
- Legge til rette for næringsliv, industri og et effektivt transportnett

Utvikle knutepunktet med mange funksjoner og transportformer

Knutepunkt Porsgrunn er det største og mest sentrale transformasjonsområdet i kommunen, som skal utvikles til et kompakt, effektivt og attraktivt knutepunkt med høy arealutnyttelse og arkitektonisk kvalitet, mange arbeidsplasser og svært god tilgjengelighet til kollektivtilbudet.

Knutepunktutvikling reduserer byspredning og transportbehov, og legger også til rette for bruk av sykkel og gange. For at Porsgrunn skal ha befolkningsvekst fremover må det være vekst i attraktive arbeidsplasser som får folk til å bosette seg her.

Mange kunnskapsbaserte virksomheter ønsker å være lokalisert på eller nær knutepunktet, og ved å utvikle dette området vil Porsgrunn legge til rette for disse virksomhetene, også som universitetsby. Knutepunktet skal ha et variert tjenestetilbud, binde sentrum tettere sammen,

ha svært gode forbindelser for gående og syklende, og bygge opp under Porsgrunns eksisterende kvaliteter, identitet og særpreg.

Skape et attraktivt sentrum og fortette med kvalitet

Porsgrunn og Skien vant attraktiv by-prisen sammen i 2021. For å tiltrekke flere bosatte og ansatte til sentrum, og redusere byspredning og transportbehov, må attraktiviteten økes ved å bevare eksisterende kvaliteter og særpreg og fortette med kvalitet.

Det er svært stort fortettpotensial i sentrum, det er også der drivkreftene for fortetting er størst. Høyere tetthet og kort avstand mellom målpunkt legger til rette for å benytte kollektiv, sykkel og gange og redusere korte bilreiser.

For å styrke sentrum er mangfold av funksjoner og tjenester, og lokalisering og flytting av offentlige virksomheter og kontorarbeidsplasser til sentrum vesentlig. For å realisere fortetting med kvalitet må ny

bebyggelse og transformasjon balanseres med utvikling av blågrønn struktur, gater, parker, byrom og infrastruktur for gående, syklende og kollektivtrafikk.

God bokkvalitet, variasjon i boligtype, størrelse og pris, og gode nærmiljø må også vektlegges. Planer og fortettprosjekter skal sees i sammenheng, og det legges klare føringer for kulturhistorisk bebyggelse, offentlige parker, byrom, lekeplasser, aktivitetsområder, blågrønn struktur og gater som det er trygt å gå og sykle i.

I sum gir dette bedre grunnlag for byliv, kulturliv, næringsliv, sosiale møteplasser, fysisk aktivitet, rekreasjon, bedre folkehelse og legger til rette for Porsgrunn som universitetsby.

Utvikle lokalsentre med gode bo- og nærmiljø

Funksjonelle lokalsentre er kompakte og har alle «hverdagsfunksjoner» som skole, annen offentlig og privat tjenesteyting, fritidsaktiviteter og dagligvare. Tilbudet skal være dimensjonert for å dekke det lokale behovet. Med kort avstand mellom målpunkt legges det til rette for å gå og sykle og redusere korte bilreiser, og det skal være god tilgang til kollektivtilbudet.

God bokkvalitet og variasjon i boligtype, størrelse og pris, samt nærhet og tilgjengelighet til lokale møteplasser og til blågrønn struktur kjennetegner også et funksjonelt og attraktivt lokalsenter. Trafikksikkerhet og støybegrensning er også faktorer som har betydning for bokkvalitet.

Muligheter for sosiale møter, fysisk aktivitet og rekreasjon i nærmiljøet bidrar til bedre folkehelse.

Bevare og styrke blågrønn struktur

Ønsket om høyere tetthet i sentrum gjør at blågrønne strukturer er under press. For å videreutvikle den attraktive byen må eksisterende blågrønn struktur styrkes, og nye slike kvaliteter etableres i sentrum i takt med fortettingen. Utvikling av blågrønn struktur i gater, parker, byrom, lekeplasser og andre områder bidrar til fortetting med kvalitet.

Allmenhetens tilgang til blågrønne områder er viktig for å oppnå god bokvalitet og nærmiljø, og legger også til rette for rekreasjon, fysisk aktivitet og bedre folkehelse. I sentrum skal tilgjengeligheten til elva og forbindelsene til marka forbedres. Blågrønn struktur skal være sammenhengende og variert. Videre skal jordbruksareal bevares, og kulturlandskapets kvaliteter skal ivaretas.

Porsgrunns skjærgård er en perle som brukes av fastboende og gjester til bosted, fritid og næring. Marka, strandsonen og fjorden er store og viktige

arenaer for rekreasjon, idrett og friluftsliv og allmenheten må sikres tilgang til disse områdene.

Bevaring og styrking av blågrønne strukturer bidrar til god forvaltning av disse ressursene, det bidrar også til naturmangfold og bedre luftkvalitet, og gir muligheter for klimatilpasning og overvannshåndtering. Vår vassdrag- og kystnatur er en ressurs av stor betydning for verdiskaping, næringsutvikling, folkehelse, rekreasjon og naturmangfoldet.

De nasjonale forventningene om bærekraftig arealbruk er lagt til grunn for arealstrategiens hovedgrep, som gjør at nedbygging av natur skal unngås. Porsgrunn kommune er i utvikling og full arealnøytralitet kan være utfordrende. Kommunen legger derfor til grunn at der det må benyttes naturarealer skal det planlegges slik at naturinngrepet søkes begrenset med avbøtende tiltak, som restaurering og kompensering.

Omdisponering og nedbygging av karbonrike arealer som myr og våtmarksområder bør unngås.

Legge til rette for næringsliv, industri og et effektivt transportnett

Hovedgrepene over skaper en mer attraktiv by med høyere tetthet i knutepunkt og sentrum. Utviklingen legger til rette for vekst i antall bosatte, ansatte og besøkende. Dette gir et bedre grunnlag for næringslivet, og legger også til rette for økt satsing på tog. Kompakt byutvikling og tilrettelegging for kollektiv, sykkel og gange reduserer antall korte bilreiser.

Sammen med optimalisering av det overordna vegnettet gir dette i sum et mer effektivt transportnett med bedre fremkommelighet for næringstrafikken og bussen, og bedre tilgjengelighet til nærings- og industriområder. Kunnskapsbaserte næringer og helse- og omsorgstjenester vil vokse mest de kommende årene. Porsgrunn skal møte konkurransen om arbeidskraften ved å legge til rette for rett virksomhet på rett sted.

Tilrettelegging for næringsetablering i sentrum blir særlig viktig for å være attraktiv for både publikumsrettede virksomheter generelt og kunnskapsbaserte virksomheter spesielt.

Porsgrunn er et nasjonalt ledende industrielt tyngdepunkt med mye spisskompetanse, og skal ivareta eksisterende og sikre etablering av nye næringsvirksomheter ved å legge til rette for vekstmulighetene det grønne skiftet gir.

Hvordan skal planen brukes fremover?

I kommuneplanens samfunnsdel planlegger vi overordnet og langsiktig. For at samfunnsdelen skal være et effektivt styringsverktøy for bystyret og kommunens administrasjon, så må de langsiktige tankene bli omgjort til handling. Satsingsområdene, målene og strategiene følges opp på en rekke måter:

Hva skal vi oppnå?

Kommuneplanens
samfunnsdel

Hvordan skal
arealene
disponeres?

Kommuneplanens
arealdel

Hvordan skal vi
jobbe for å nå
målene?

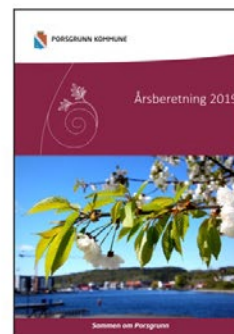
Temaplaner

Hva skal vi
prioritere de neste
fire årene?

Handlingsprogram

Hva ble resultatet?

Årsberetning

Arealdel

I kommuneplanens arealdel legger vi føringer for Porsgrunns arealbruk, med utgangspunkt i satsinger fra samfunnsdelen. Bestemmelser fra arealdelen følges videre opp i område- og reguleringsplaner.

Temaplaner

Målene og strategiene i samfunnsdelen er store og favner ofte bredt. For å gjøre om målene og strategiene til handling må de brytes opp og konkretiseres i andre planer. Porsgrunns temaplaner skal alle ta utgangspunkt i, og bidra til å nå, målene i samfunnsdelen.

Kommuneplanens handlingsdel – handlingsprogram og budsjett

Vi kan ikke nå alle målene i samfunnsdelen med en gang. Den prioriteringen vi må gjøre på kort sikt, gjør vi gjennom kommuneplanens handlingsdel. I handlingsdelen prioriterer vi hvilke områder som skal ha fokus og bevilges ekstra midler i en fireårsperiode. I Porsgrunn utgjør Handlingsprogram og budsjett kommuneplanens handlingsdel, og denne gjennomgås årlig.

Årsberetning

I tillegg til å planlegge og gjennomføre endringer, er det viktig å kontrollere at vi gjør det vi har bestemt i samfunnsdelen. I årsberetningen beskriver vi hva som er gjort i kommunen det siste året. Den skal gi en oversikt over hva som er resultatet av satsingene og prioriteringene som er bestemt i samfunnsdelen, handlingsprogrammet og andre planer.

Sammen om Porsgrunn

Utviklingen av Porsgrunn skjer ikke bare i bystyret og i administrasjonen. Den skjer i hele kommunen! Aktive innbyggere, lag og foreninger, lokalsamfunnet og næringslivet er med og bidrar.

Samfunnsdelen setter kursen mot 2040
– målene når vi sammen.

Foto:

Side 1: Per-Åge Eriksen

Side 2, 3, 9, 10, 14, 21, 28: Kai Hansen

Side 5: Brevik barnehage øverst, Vest-tun barnehage nede

Side 8: Per Stian Johnsen

Side 17: I am Nordic

